

Naczelne Dowództwo W.P.

Oddział VI

D.Nr.296/VI.

B.pilne

Ściśle tajne

628/5.

Do

Gen.Adjutantury Naczelnego Wodza.

Warszawa, dn.12 kwietnia 1919.

Przedkłada się do wiadomości treść telegr.rozmowy
generała Golegórskiego z pułk.Hallerem /12.IV. po poł./.

Odpowiedź telegraficzna, że Nacz.Dow.odstąpiło
decyzję w sprawie zawieszenia broni Rządowi, odeszła 12.IV.wie-
czór.*do Premyja.*

Odpis podanej rozmowy zostaje przesłany Mini-
sterstwu Spraw Zewn. do zaopiniowania odpowiedzi ostatecznej
do 13.IV. po poł.

1 załącznik.

Haller

PAŃSTWO WOJSKO POLSKIE

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. D. *628/5* dnia *13* / *4* 1919 r.

załęcz. Wydział

*Kuśt ogół.
Wielokrotność. Stronami nadawcy
Jan. R.S.*

116

Oddana dnia 12. 4 z Przemyśla Gr. Gen. Iwaszkiewicza.

General porucznik Gologórski donosi pułkownikowi Sztabu Generalnego Hallerowi: przyjechało tutaj dwóch oficerów amerykańskich, a mianowicie kapitan u.m. Bachman i kapitan s. Reissler obaj członkowie misji amerykańskiej pokojowej, posiadający list uwierzytelniający podpisany przez generalnego sekretarza amerykańskiej komisji pokojowej pana Grew, który im zezwala studjować terytoryj południowej Rosji i inne, pod względem ekonomicznym, politycznym etc. Oficerowie ci siedzieli dłuższy czas u Ukraińców, badali tamtejsze stosunki i przyjechali tutaj u następującą deklaracją: Sekretariat Republiki Ludowej Ukrainkiej /provincia zachodnia/ deklaruje co następuje: Po otrzymaniu depeszy z dnia 19 marca 19 wysłanej przez Wilsona, Clemenceau, Lloyd George'a i Orlando i zapraszającej do zaprzestania od chwili otrzymania depeszy wszelkich działań wojennych na całym froncie galicyjskim oraz do zawarcia z Polakami zawieszenia broni na podstawie linii frontu, Sekretariat wyraził swą natychmiastową zgodę do zawarcia zawieszenia broni z Polakami według tej propozycji. Jednak Polacy odrzucili tę propozycję na konferencji w Chyrowie 27 marca 19. Na prośbę obecnych członków misji pokojowej amerykańskiej, Sekretariat Stanu ponawia swą deklarację, iż jest on gotów z Polakami zawrzeć zawieszenie broni zgodnie powyżej wzmiankowanym telegramem to jest na podstawie linii frontu, która powinna służyć za granicę aż do ostatecznej decyzji konferencji pokojowej w Paryżu.

Stanisławów - 9 kwietnia 1919 /podpisano/ Prezydent Rady Sekretarjatu Stanu Dr. Hołubowicz, podsekretarz Spr. Zagr. Dr. Łozynskij,

Stempel nosi: predia radi derzawnich sekretariw zachidni ukrainskoj naodnodnej respubliki.

- Od siebie dodali:
- 1/ że Ukraińcy są skłonni uznać neutralną zonę,
 - 2/ że Ukraińcy zgodzili się, ażeby oficerowie Ententy, głównie Anglii i Amerykanie objęli dowództwo nad ukraińskiem wojskiem, i zastrzegli się jednak przesłania wojsk obcych, a więc i Ententy, motywując, że ludność odnosi się do obcych wojsk z nieufnością, z doświadczenia na Niemcach zrobionego,
 - 3/ Ukraińcy chcą stanąć do walki razem z Polakami przeciw bolszewikom - każdy naród na swoim obszarze.
- Ja im na to odpowiedziałem:
- 1/ Ze linja demarkacyjna - tak jak dzisiaj front biegnie - istnieć nie może, gdyż nie daje żadnej gwarancji, że ukraiński skorzystawszy z czasu zawieszenia broni nie ugrupowałby się i nie napadł na nas, jak to już raz uczynili.
 - 2/ Wskutek tak niekorzystnej linii powstałoby wzburzenie, a nawet rewolucja w naszym własnym kraju. Mógłbym tylko stanąć na ugodzie już raz zawartej, t.j. na linii Ententy z dn. 28 marca r.b. gdzie Borysła i Drohobycz do nas przejść muszą. Dalej powiedziałem im, że my przed ukraińcami strachu nie mamy, że zrobimy sami porządek, jeśli Ententa życzy sobie jednak, aby to prędzej nastąpiło, wówczas niech dadzą potrzebne środki materialne, umundurowanie, broń etc. - Z rozmowy z Anglikami wyczytuem, że stojąc twarde przy naszych zadaniach, będziemy mogli przez nich coś zyskać.

Ułożyliśmy się, że po zawiadomieniu Warszawy o całej sprawie i otrzymaniu stamtąd instrukcji odjadą Amerykanie do Ukraińców, żeby wśród uzyskać od nich zasadniczą zgodę na naszą propozycję, a po otrzymaniu tejże miałyby Komisja wyznaczona przez Warszawę rzecz dalej we Lwowie prowadzić. Proszę podać powyższą wiadomość odniętym czynnikom, uzyskać jasną decyzję i podać mi, ją do dalszego traktowania sprawy. Amerykanie zostali tu i oczekują odpowiedzi jeszcze dzisiaj, a zemy mógł jutro rano do Ukraińców jechać. Do powyższych wiadomości nawiązując, podaję jeszcze ich dalsze życzenia, a to zezwolenie przyjazdów via Kraków do Berlina 4 osobom: ministrowi finansów Krywieckiemu, vice-ministrowi Galip i dwom asystentom, w celu pobrania pieniędzy, które się dla nich w ilości 4 wagonów w Berlinie dla nich drukuje. Dalej proszę w razie przyjscia do zgody przejazdu wolnego przez Galicję dla handlu etc. Koniec.

NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
Oddział VI.
D.Nr.296/Vl.

B. pilne - ściśle tajne.

Do

Adjutantury Generalnej Naczelnego Wodza.

Warszawa, dn. 12 kwietnia 1919.

Przedkłada się do wiadomości treść ~~telegraficznej~~
telegr. rozmowy gen. Gologórskiego z pułk. Hallerem /12.IV.popoł./
Odpowiedź telegraficzna, że Nacz. Dow. odstąpiło
decyzję w sprawie zawieszenia broni Rządowi, odeszła 12. 4. wieczór
do Przemysła.

Odpis podanej rozmowy zostaje przesłany Min.
Spr. Zewn. do zaopiniowania odpowiedzi ostatecznej do 13.IV.popoł.

Haller m.p.
pułk.

22

1 załącznik.

Za zgodność odpisu.

118

Za zgodność odzyski
Zalazewski (wz -

628/T

O d p i s d e p e s z y .

Oddana dnia 12.4. w Przemyśla Gr.Gen.Iwaszkiewicz

General porucznik Gołogórski donosi pułkownikowi Sztabu Generalnego Hallerowi przyjechało tutaj dwóch oficerów amerykańskich a mianowicie kapitan u.m.Bachman, i kapitan s.Reisler obaj członkowie misji amerykańskiej pokojowej posiadający list uwierzytelniający podpisany przez generalnego sekretarza amerykańskiej komisji pokojowej pana Grew, który im zezwala studjować tereny Południowej Rosji i inne, pod względem ekonomicznym, politycznym etc. Oficerowie ci siedzieli dłuższy czas u Ukraińców, badali tamtejsze stosunki i przyjechali tutaj z następującą deklaracją: Sekretarjat Republiki Ludowej Ukraińskiej /provincia zachodnia/ deklaruje co następuje: Po otrzymaniu depeszy z dnia 19 marca 19 wysłanej przez Wilsona Clemenceau Lloyd George i Orlando i zapraszającej do zaprzestania od chwili otrzymania depeszy wszelkich działań wojennych na całym froncie galicyjskim oraz do zawarcia z Polakami zawieszenia broni na podstawie linii frontu, Sekretarjat wyraził swą natychmiastową gotowość do zawarcia zawieszenia broni z Polakami według tej propozycji. Jednak Polacy odrzucili te propozycje na konferencji w Chyrowie 27 marca 19. Na prośbę obecnych członków misji pokojowej amerykańskiej, Sekretarjat Stanu ponawia swą deklarację, iż jest on gotów z Polakami zawiązać zawieszenie broni zgodnie powyżej wzmiankowanym telegramem to jest na podstawie linii frontu która powinna służyć za granicę aż do ostatecznej decyzji konferencji pokojowej w Paryżu. — Stanisławów 9 kwietnia 1919 / podpisano Prezydent Rady Sekretarjatu Stanu Dr. Hołubowycz, podsekretarz Spraw Zagranicznych Dr. Łozynskyj. Stempel nosi: przedia radi dzierżawnych sekretariu zachodni ukraińskiej narodnej republiki. —

Od siebie dodali 1/ że Ukraińcy są skłonni uznać neutralną zone
2/ że Ukraińcy zgodzili się ażeby oficerowie Ententy głównie Anglicy i Amerykanie objęli dowództwo nad ukraińskim wojskiem zastrzegli się jednak przesłania wojsk obcych a więc i Entetantyc motywując że ludność odnosi się do obcych wojsk z nieufnością, z doświadczenia na Niemczech zrobionego 3/. Ukraińcy są stanąć do walki razem z Polakami przeciw bolszewikom - każdy naród na

PILSUDSKI
INSTITUTE
New York

swoim obszarze.

Ja im na to odpowiedziałem:

Żelaznica demarkacyjna tak jak dzisiaj front biegnie istnieć nie może gdyż nie daje żadnej gwarancji, że ukraińcy skorzystawszy z czasu zawieszenia broni nie ugrupowaliby się i napadli na nas jak to już raz uczynili. —

2/ Wskutek tak nie korzystnej linii powstałoby wzburzenie a nawet rewolucja w naszym własnym kraju. Mógłbyśmy tylko stanąć na ugodzie już raz zawartej to jest na linii Ententy z 28 marca b.r. gdzie Borysław i Drohobycz do nas s przejść muszą. Dali powiedziałem im, że my przed ukraińcami strachu nie mamy, że zrobimy sami porządek, jeśli Ententa życzy jednak aby to prędzej nastąpiło wówczas niech dadzą potrzebne środki materialne, umundurowanie, broń etc. Z rozmowy z anglikami wyczułem, że stojąc twardo przy naszych zadaniach będziemy mogli przez nich coś zyskać. Ułożyliśmy się, że po zawiadomieniu Warszawy o całej sprawie i otrzymaniu stamtąd instrukcji odjadą Amerykanie do ukraińców, żeby wprzód uzyskać od nich zasadniczą zgodę na naszą propozycję, a po otrzymaniu tejże miałaby komisja wyznaczona przez Warszawę rzecz dalej we Lwowie prowadzić. Proszę podać powyższą wiadomość odpowiednim czynnikom uzyskać jasną decyzję i podać mi ją do dalszego traktowania sprawy. Amerykanie zostali tu i oczekują odpowiedzi jeszcze dzisiaj ażeby móc jutro rano do ukraińców jechać. Do powyższych wiadomości nawiązując podaję jeszcze ich dalsze życzenia a to zezwolenie przyjazdu via Kraków do Berlina 4 osobom: ministrowi finansów Krywieckiemu, vice-ministrowi Galip i dwóm asystentom, w celu pobrania pieniędzy które się dla nich w ilości 4 wagonów w Berlinie dla nich drukują. Dalej proszę wrzeć przyjdzie do zgody przejazdu wolnego przez Galicję dla handlu etc. Koniec —

Min.Spr.Zew.

Nr.D.3857/19

Odpis

631/5

Dn.13.kwietnia 1919 r.

NACZELNEGO DOWODZTWA W.P.

w miejscu.

W odpowiedzi na pismo Nacz.Dow.Oddz.VI,296/VI pouf mam zaszczyt donieść:

Ze wobec depeszy z dnia 5/4 wystosowanej do p.prezydenta Ministrów do Paryża należy z rokowaniami rozejmowymi poczekać aż do nadejścia odpowiedzi.

Z dyskusji w Sejmie i powziętej dnia 11-go b.m.rezolucji okazuje się, że większość żąda energicznej akcji wojennej.

W sprawie przejazdu ukraińskich delegatów przez Kraków do Berlina w celu pobrania tam pieniędzy Ministerjum Spraw Zagranicznych musi zająć stanowisko zdecydowanie odmowne.

/-/ Wróblewski.

Naczelne Dowództwo W.P.

Nr.D.296/VI-I pouf.

Do

Generalnej Adjutantury Naczelnego Wodza

Warszawa, dn.13-go kwietnia 1919 r.

w Warszawie

Belvedere

Przedkłada się w ślad tut.pisma Nr.296/VI pouf z dn. 12-go kwietnia b.r.z tem, że gen.Gołogorskiemu zostało zakomunikowane to, co następuje :

Wobec tego, że Min.Spr.Zagr.odniosło się w sprawie rozejmu ukraińskiego dnia 5-go b.m.do p.Prezydenta Ministrów do Paryża, z prośbą, by tenże po porozumieniu się z najwyższą Radą Czterech Kongresu Pokojowego przysłał swą decyzję, należy z ewen-

122 355

tuelnemi rokowaniami rozejmowemi poczekać az do nadejścia
odpowiedzi.

W sprawie przejazdu ukraińskich delegatów przez Kra-
ków do Berlina w celu pobrania tam pieniędzy, należy odmownie
odpowiedzieć powołując się na stan wojenny.

Haller m.p.

Za zgodność :

plk.

Sekcja wojskowo-dypl.

J. J. J.

MINISTERSTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANT GŁÓWNY

WARSZAWA

L. D. 631/9 dnia 13. / IV 1919 r.

załącz. Wydział

Generał Adjutant Główny

Warszawa

Warszawa, dn. 13-go kwietnia 1919 r.

Deliberacja

Przekazano się w skład tej pisma Nr. 631/9

13-go kwietnia 1919 r. z tem, że Gen. Główny został zapoznany

z tem, że co następuje :

Wobec tego, że Min. Główny, oświadczył się w sprawie ro-

zaju ukraińskiego dnia 6-go p.m. do p. Prezydenta Ministrow do

Parlamentu, prosząc, by także po porozumieniu się z najwłaściwszą

Instytucją Kongresu Łódzkiego przysłał swą decyzję, należąca z ewen-